

ÁLLAMI NYILVÁNTARTÁSOK 14 EURÓPAI ORSZÁGBAN

Tudja Ön, hogy milyen nyilvántartásokban szerepel nagy eséllyel?

OKTATÁS

Tanulók és diákok valószínűleg szerepelnek országos adatbázisokban, melyek állítólagos célja az iskolák működésének és szolgáltatásainak megszervezése: beiratkozás, statisztikák eredményekről, követelményekről. A nyilvántartások megjelölt célja nem teremti meg a jogalapot az egészségügyi, nemzetiségi, vallási adatok tárolására vagy szülők anyanyelvére vonatkozó információk rögzítésére. Ennek ellenére ilyen típusú adatok a vizsgált országok némelyikében bekerülnek a nyilvántartásokba. Ez a szükségesség és arányosság követelményének megsértését jelenti. Gyakran előfordul, hogy az adatok kezeléséhez nem kéri a tanulók, illetve szüleik hozzájárulását. Továbbá az adatok megőrzésének ideje gyakran jóval hosszabb a szükségesnél. A diák egy esetleges fiataalkori hibája így gyakran sokáig elkísérheti.

EGÉSZSÉGÜGY

A legtöbb vizsgált ország elektronikus egészségügyi nyilvántartást vezet az egészségügyi ellátórendszer hatékony üzemeltetése érdekében. Az adatok hozzáférése kapcsán kialakított rendszerek egy része veszélyezteti az egészségügyi adatok bizalmasságát (a beteg választhasson, hogy akar elektronikus egészségügyi aktát vagy sem, a beteg bizonyos információkat rejthet, megjelölheti, hogy mely adatokhoz ki férhet hozzá). A központosított működtetés és statisztikai adatgyűjtés esetén a nem megfelelő anonimizáció veszélyezteti a magánszféra és a személyes adatok védelmét.

RENDŐRSÉG

A rendőrségi nyilvántartások száma magas a vizsgált országokban: gyanúsítottak nyilvántartása, terrorizmussal összefüggő adatbázisok, DNS minták gyűjtése. Mindezek érinthetnek bűnözőket, tanúkat vagy áldozatokat. Minden ilyen nyilvántartás tartalmaz hibákat. Egy gyanúsítottól kiderülhet, hogy ártatlan és ez a tény még sincs bevezetve az aktába. Súlyos következményekkel jár az adatok rendszeres frissítésének hiánya, pl. hátrányos megkülönböztetéshez vezethet, ha az adatokhoz több szereplő is hozzáférhet, pl. a közigazgatásban egy állásjelentkezés kapcsán. Továbbá gyakran nehéz sőt lehetetlen az állampolgárok számára, hogy elérjék az adataik korrekcióját, törlését.

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Minden vizsgált adatbázis tartalmaz bünyügyi adatokat. Használatuk szükséges az igazságszolgáltatás megfelelő működéséhez például a bűncselekmények megismétlésének elkerülése vagy annak érdekében, hogy korábbi bűncselekményt tekintetbe vegyenek. Az a tény, hogy munkáltatók vagy más szereplők hozzáférhetnek az adatok egy részéhez (pl. hatósági erkölcsi bizonyítványon keresztül) magában hordozza a hátrányos megkülönböztetés veszélyét.

Állami nyilvántartások 14 európai országban az oktatás, az egészségügy, a rendőrség és az igazságszolgáltatás területén

Vizsgált területek

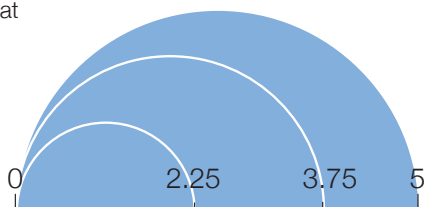
- Justice
- Police
- Santé
- Education

Osztályzatok területenként

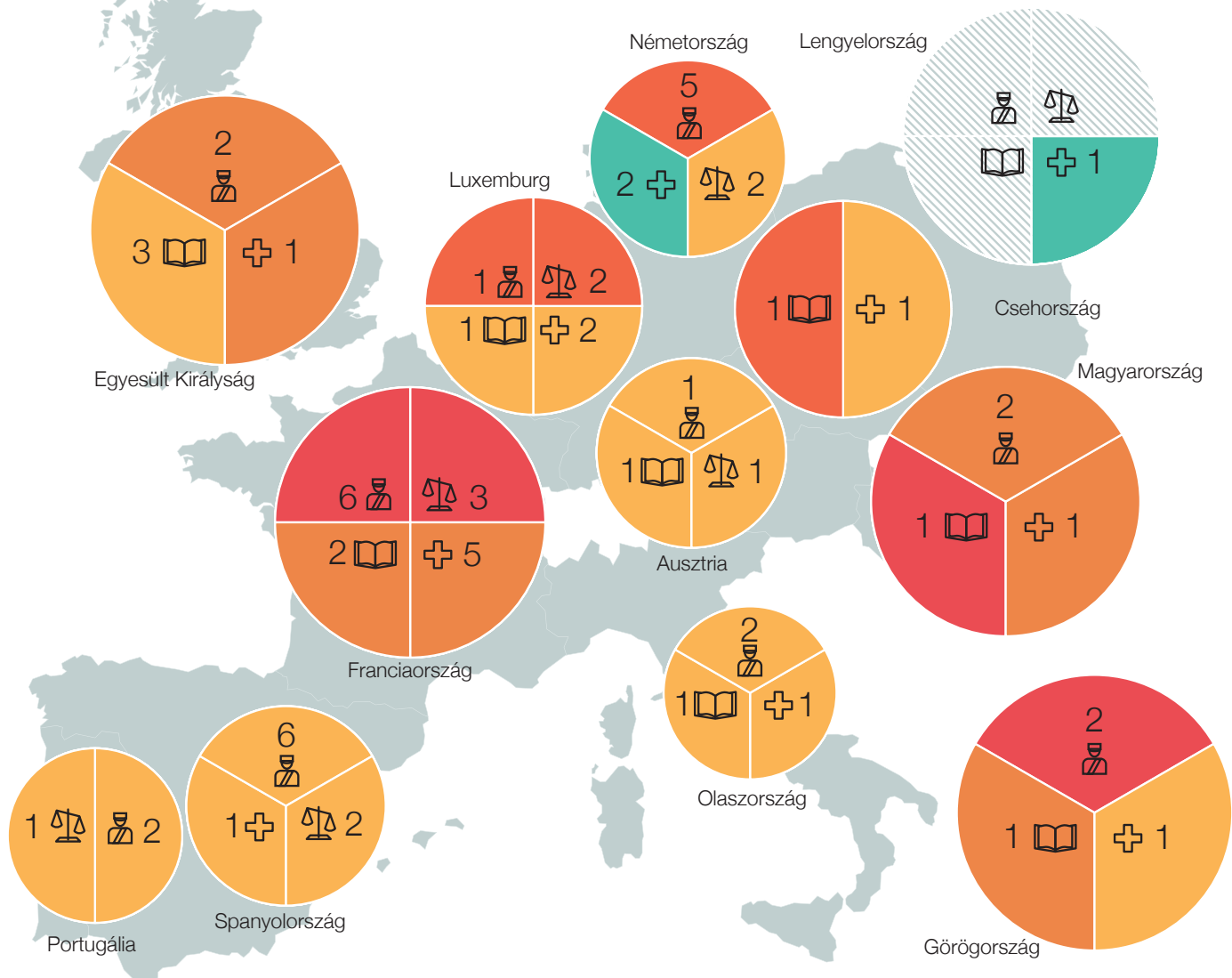
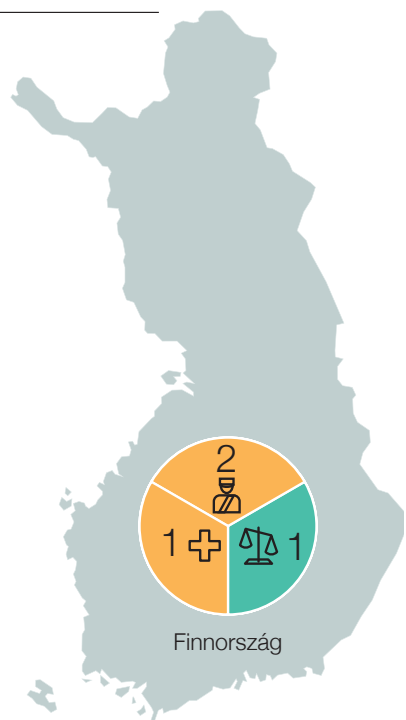
(a következő elemekből állnak össze: jogsértés veszélye, átláthatóság, lehetséges jogorvoslatok, az adatvédelmi hatóság hatásköre)

- jó
- átlagos
- nincs adat
- rossz
- nagyon rossz

2 Vizsgált nyilvántartások száma területenként.

Átlagolt osztályzat országonként

AZ EURÓPAI RENDSZEREKSEL VALÓ ÖSSZE- KÖTTETÉS

A tagállamok által rendelkezésre bocsátott adatok a SIS II, a VIS és az Eurodac rendszerekbe a nemzeti nyilvántartásokban szereplő adatokból táplálóknak.

SCHENGEN INFORMÁCIÓS RENDSZER II (SIS II)

A SIS II körözött személyekről (kiadatásuk, eljárás alá vonásuk érdekében), megfigyelt személyekről, eltűnt személyekről és lopott tárgyakról, autókról tartalmaz információkat. Biometrikus adatok is előfordulhatnak az adatbázisban. Ez a rendszer sokféle félelemre ad okot, különös tekintettel a magasfokú technológiai lehetőségekre, amiket magában hordoz, illetve körözött személyek által elkövetett személyiségazonosság-lopások miatt.

EURODAC RENDSZER

Az Eurodac lehetővé teszi menedéjogért folyamodó személyek, illetve illegális bevándorlók azonosíthatóságát, ellenőrzését az EU területén. Ezek a személyek különösen sérülékeny csoportot képeznek, ujjlenyomataikat tartalmazza az adatbázis. A nyilvántartás célja a Dublin III irányelv hatékony alkalmazása, mely alapján eldönthető, hogy mely állam felelős a menedéjogi kérelmek vizsgálatára. Az Eurodac hozzáférhető a nyomozóhatóságok valamint az Europol számára stigmatizálva a már egyébként is veszélyeztetett csoportot.

VÍZUMINFORMÁCIÓS RENDSZER (VIS)

A Vízuminformációs rendszer (VIS) célja egyrészt, hogy megakadályozza, hogy Schengeni övezetbe való belépésre jogosító vízumkérelmeket több tagállam követségén is benyújtsák, másrészt azokat célozza, akik "elfelejtik" elhagyni a területet a vízum lejártakor. Ez a rendszer biometrikus adatok összehasonlításán alapul, különösen a vízumkérelmezők 10 ujjlenyomatát tárolja az adatbázis. Biometrikus adatokon kívül (ujjlenyomat, fotó) életrajzi adatok (név, munka, várható tartózkodási idő, utazás célja) is vannak a nyilvántartásban. A 10 ujjlenyomatot 5 évig tárolják csak 3 hónapig érvényes vízumok idején is.

Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszer (ECRIS)

Az ECRIS-t azért hozták létre, hogy megkönnyítsék a tagállamok közti információcserét bűnügyi nyomozásokról és bírói eljárásokról. Az ECRIS nem egy európai szintű központi adatbázis. Azt rendezi, hogy bűnügyi adatokról milyen módon konzultál két tagállam. Ugyanakkor az információcsere olyan keretek között történik, ahol a bűncselekmények tartalma, az elítélések nyilvántartása nem azonos módon történik a különböző európai országokban. Ez hátrányos megkülönböztetésekhez vezethet.

Hogy védje meg magánszféráját olyan személyes adatok esetében, ahol az adatok birtokosa harmadik személy?

Az adatkezelés nem járhat a magánszféra sérelmével. Az alapelveket be kell tartani, úgymint az adatminőség, biztonság, arányosság stb. Ha felmerül Önben a gyanú, hogy jogszerűtlenül került be egy nyilvántartásba, akkor az adatkezelőhöz vagy az adatvédelmi hatósághoz fordulhat (az elérhetőségük a következő oldalon található).

ADATVÉDELMI HATÓSÁGOK

Ausztria: Österreichische Datenschutzbehörde / Austrian Data Protection Authority
www.dsb.gv.at

Csehország: Úřad pro ochranu osobních údajů / Office for Personal Data Protection
www.uoou.cz

Finnország: Tietosuojavaltuutetun Toimisto / Office of the Data Protection Ombudsman
www.tietosuoja.fi

Franciaország: Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés (CNIL) /
National Commission on Information Technology and Freedom
www.cnil.fr

Németország: Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit (BfDI) / Federal Commissioner for Data Protection and
Freedom of Information; Datenschutzbeauftragte der Länder / Data Protection Commissioners of the Länder
www.bfdi.bund.de

Görögország: Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα / Hellenic Data Protection Authority
www.dpa.gr

Magyarország: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) / Hungarian National Authority for Data Protection and Free-
dom of Information
www.naih.hu

Olaszország: Garante per la Protezione dei Dati Personali (GDPD) / Italian Data Protection Authority.
www.garanteprivacy.it

Luxemburg: Commission nationale pour la protection des données (CNPD) / National Commission for data protection
+ Supervisory Authority on files of the Police, Customs, Intelligence Service, Army and Justice (see Article 17.2 of Law of 2 August 2002).
www.cnpd.public.lu

Lengyelország: Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (GIODO) / Inspector General for Personal Data Protection
www.giodo.gov.pl

Portugália: Comissão nacional de protecção de dados (CNPD) / National Data Protection Commission
www.cnpd.pt

Szlovénia: Informacijske pooblaščenke / Information commissioner
www.ip-rs.si

Spanyolország: Agencia Española de Protección de Datos (AGPD) / Spanish data protection Office
www.agpd.es

Egyesült Királyság: Information Commissioner's Office (ICO)
ico.org.uk

Ez a kiadvány az Európai Unió
Bizottsága Fundamental Rights
programjának támogatásával
készült.

Ez a kiadvány a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető
felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.